

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd Y E A R ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.— ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA — \$2.—
ZA JUGOSLAVIJO — \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan in izvenemši soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHElsea 2-1242

Zahvalni dan

Vsako leto predsednik Združenih držav razglaši Zahvalni dan, da se narod Bogu zahvali, za vse dobrote, ki jih je od njega prejel tekom leta.

Zahvalni dan je bil navadno vsako leto zadnji četrtek v novembra, toda pred tremi leti so trgovci prosili predsednika Roosevelta, da naj Zahvalni dan razglaši saj en teden prej, da bodo delave imeli en teden več časa prihraniti si kaj denarja za nakup božičnih daril.

Predsednik Roosevelt je vstregel tej prošnji in je res pred tremi leti razglašil Zahvalni dan na predzadnji četrtek v novembra. Prihodnje leto pa je bil zopet postavljen na zadnji četrtek.

Pri tem je nastalo nekaj zmešnjave. Nekateri so se držali starega običaja in so praznik obhajali navzle predsednikov razglasitveni zadnji četrtek. To so bili ljudje, ki niso bili odvisni od svojega zaslužka. Kdor je bil odvoden od svojega gospodarja, je seveda moral obhajati praznik oni dan, ki ga je razglasil predsednik. Zopet drugi pa, bodisi vsled izobilja, ali pa iz porednosti ali ludomušnosti so obhajali Zahvalni dan kar dvakrat: predzadnji četrtek v novembra, kot je razglasil predsednik, in zadnji četrtek po stari tradiciji.

Letos je predsednik Truman razglašel Zahvalni dan na predzadnji četrtek v novembra, 22. novembra.

Vsakega čitatelja bo prav gotovo zanimalo, kako se je pričel Zahvalni dan.

Zahvalni dan je pričela vsako leto obhajati Mrs. Sarah J. Hale leta 1827. Po časopisih je pozivala oblasti in narod, da naj vsako leto izrazijo Bogu zahvalo za prejete dobre tekom leta.

Mrs. Hale je 36 let pisala v časopisu uvodne članke in pisma, da bi zbudila med narodom zanimanje za Zahvalni dan in njeno prizadevanje, je doseglo svoj cilj, ko je predsednik Lincoln leta 1863 objavil prvi razglas za Zahvalni dan in določil njegovo obhajanje zadnji četrtek v novembra.

Pa še pred Lincolnom je predsednik George Washington razglasil Zahvalni dan ob priložnosti sprejetja ameriške ustanove.

Tudi leta 1815 je predsednik Madison razglasil dan zahvale za mir, toda največja zasluga, da se sedaj Zahvalni dan praznuje vsako leto, gre Mrs. Hale in predsedniku Abrahamu Lincolnu.

Kot smo omenili, je predsednik Truman z ozirom na trgovce razglasil Zahvalni dan predzadnji četrtek 22. novembra, mesto 29. novembra.

Vsakomur pa je na prostoto dano, da Zahvalni dan obhaja, kadar hoče in če mu je tako prav, tudi obakrat.

Kadarkoli pa bodo naši čitatelji obhajali Zahvalni dan, jim želimo vse najboljše.

VABILO BROOKLYNSKI PEVSKI ZBOR "SLOVAN"

PRIREJA

VESELICO

v soboto zvečer, dne 24. novembra, 1945

(ob 8. uri zvečer)

V SLOVENSKEM DOMU na 253 Irving Avenue,
BROOKLYN, N. Y.

NAMEN: ČISTI DONESEK VESELICE GRE V KORIST SEDANJE
KAMPANJE ZA ZBRANJE ORLEKE IN DRUGE POMOČI ZA
TRPEČI NAROD V STARI DOMOVINI. — "Slovan" bo trpel
stroske veselice sam, da bo domesek za pomoč čim večji.

ZABAVA: PETJE "SLOVANA" ZA LJUBITELJE PETJA! — GODRA
ZA PLESÄŽELJNE

Za obilno udeležbo v ta plemeniti namen se toplo
priporoča — "SLOVAN".

POBIRALO SE BO TUDI ORLEKO OB TEJ PRILIKI
ZA V DOMOVINO.

NOVA IZDAJA

Hammondov

S V E T O V N I

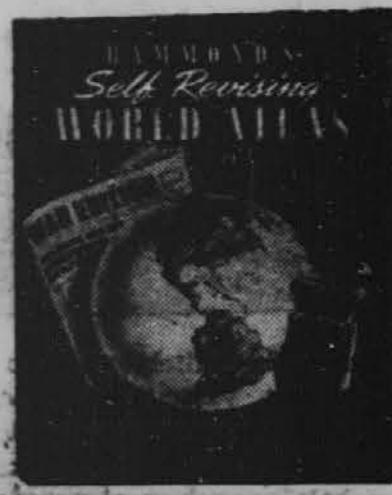
A T L A S

V njem najdete zemljevid
vsega sveta, ki so tako po-
trebni, da morate slediti da-
našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

Nekaj besed o mednarodnih posojilih

NAPISAL ZA OVERSEA NEWS AGENCY DONALD BELL

Večina ljudi je prepričana, da mora najbogatejši narod čisto avtomatično postati tudi veliki bankir vseh drugih narodov. Roko v roki s tem je dejstvo, tako cenijo taki ljudje, da bo bogati narod v stanju, da predpisuje onim, ki so bolj revni, njihovo gospodarsko politiko. Čemu naj torej posojamo socialističnim državam denar, s katerim bodo financirale svojo gospodarsko revolucijo?

Odgovor na to vprašanje, ki se posebno često ponavlja in pestavlja glede sedanjih razprav z britansko vlado glede posojila 4 milijard dolarjev, je žalost ta, da tega gospodarskega vpliva nimamo. Osnovna zmota je ta, da ni res, kar predstavljam, namreč, da bo Angleži porabili naše dolarme za svrhu kritja svojih domačih potreb. Ves ta denar bo šel prav do zadnjega centa v nakup ameriškega eksportnega blaga.

Posojilo, katero nameravamo dati Angliji, bo torej le financiranje naše izvozne trgovine. Ako pa je ne bomo finančirali, je prosto ne bomo imeli. Vsak ameriški podjetnik pozna razliko med prodajo proti plačilu v gotovini in prodajo na podlagi kreditnega sistema. Isto pa velja tudi za mednarodne trgovine.

Pokazali bi le pomanjkanje realizma, ako bi mislili, da bomo mogli narekovati veliki silki, kot je Britanija njeno domača gospodarsko politiko s tem, da ji zagrozimo, da bomo ovirali njen trgovino z našo deželo.

Res je, da so naše žene in dekleta veliko storile v pretek-

PRIREDITEV V FOMOC STARIM DOMOVINIM

Brooklyn, N. Y. — Zanimalo je za pomoč stari domovinam, da je zadnje čase zopet precej oživilo. Pretečni teden imeli smo kar dve prireditvi v ta namen in sicer od podružnice Slovenske Zvezze. Prva je bila v soboto 17. novembra od podruž. št. 93 v Slov. domu. Druga od podruž. št. 84 pa je bila v nedeljo 18. novembra v dvorani slov. cerkve na Osmi Cesti.

Razveseljivo je dejstvo, da so se naša ženska društva zavzemata za pomožno akcijo. Upati je, da bodo nadaljevala z "Slovanom". Vabljeni ste vsi, da v zvezi s to prireditvijo krije pomena: Naš povojni dolg znaša \$300,000,000.00. — V minoju juliju je bilo v naši republike 139,682,000 prebivalcev,

V isti namen kakor omenjeni društvi, priredi slov. predružstvo "Slovan" zabavo v soboto 24. novembra v Slov. domu.

Vsi dohodbi bodo izročeni pomožnemu odboru oziroma Mr. J. Cerarju, ki je blagajnik. Vse stroške, ki bodo v zvezi s to prireditvijo krije pomena: Naš povojni dolg znaša \$300,000,000.00. — V minoju juliju je bilo v naši republike 139,682,000 prebivalcev, tako da pride na vsakega prebivalca — \$2147.73 dolga, ali na vsako povprečno rodbino po \$9.020.77, aka računamo povprečno rodbino tako, da ima vsaka po 4.2 osebe. Ako pa ima kakra rodbina kar 5 otrok, potem odpade na njo \$15,034.11 javnega dolga. In sedaj naj vsak čitatelj izračuna koliko dolguje javnosti...

Nasvidenje v soboto 24. novembra v Slov. domu. — Ivan Rucigay.

MANIFESTACIJA V DETROITU

Prosim, priobčite ta oglas z vsoj, želite jih vničiti. Upam, dopsom, ako mogoče. Tu v da jim ne bode uspelo.

Tu v Detroitu priredijo zadržani Slovani na 2. decembra Masonic Temple oz 2. po-

poldne koncert. Pokažimo koliko se zanimamo za naša dva jugoslovanska in svetovno znan umetnika in cenu in juno požrtvovalnost in trud, ki žrtvujeta za politično svobodo, in moralno pomoč našemu narodu.

To ne bode samo navadna vseslovenska priredba, ampak manifest zadržanih Slovjanov, in protest proti reakciji. Udeležite se vsi, katerim je mogoče. — Tiketi se dobijo pri Mary Knez in Martinu Menon. — M. K.

VABILO NA PRIREDITEV SANS-a, V BABERTONU

Barberton, Ohio. — Dne 1. decembra na soboto zvečer, se bo vršila v dvorani samostojnega društva "Domovina" v Barbertonu, Ohio, prireditev za trpeče siromake v domovini, katero jim je okupator opustil. Prireditev se bo vršila pod okriljem podružnice SANS-a in vres čisti dobiček bo šel v potrošnjo našim bednim v domovini. Upati je, da se bodo rojaki in rojakinje po možnosti te prireditve v polnem številu udeležili. Pripravljalni odbor bo priredil, da bo dovolj zavabne in razvedrile za stare in mlade. In tako bo tudi pripravljen dovolj, kar se tiče prijave in jadče.

Na podlagi zgorajnjih vladinih, lahko vsakdo izračuna, kateri ljudje so pri nas — "najbolj pridni"...

"Herald-Tribune" v New Yorku izjavlja v svojem članku glede položaja v Aziji: — "Kljub sočuvstvovanju Rusije z kitajskimi agrarci ali komunisti" in njihovega naspro-

4 FUNTE KAVE
11 FUNTOV KAVE
\$2.25
1 FUNTE-KAVE
\$6.25
1 PAKET

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

Sedaj, ko se vsa javnost bavi z "atomskimi bombami", oglasil se je profesor Frederick Soddy, ki predava v vseučilišču Oxford v Angliji, in ki je dobil Nobeljevo nagrado v kemiji. On je namreč ustanovitelj teorije o razvojiti atomov, izumitelj isotropov, itd. — Ameriške pomote na Kitajskem bodo v bodočnosti rodile dokaj gremko sadje...

"Journal-American" v New Yorku se pritožuje radi delavskih zahtev in izraža mnenje, da bodo v bodoče mogoče ohraniti sedanj sistem dobičkov — le z pomočjo spremembe sedanjih zakonov v prid delavstva...

"Razni listi" poročajo, da bo znana organizacija UNRRA pošiljala svoje blago v pomoč Poljakom in državljanom republike Čehoslovenske po drugi poti, ne pa preko — Balkana, kjer so domačini — pokradli veliko količino tega blaga, ki je bilo namenjeno v imenovani dveh slovenski republik. Imenovana organizacija baje le malo pošiljala v balkanske dežele...

"The Star" v Toronto, Ont., piše, da bi se združeni narodi lahko proslavili na ta način, da Združenje države takoj odpovejo svoje vojaštvo iz Kitajske. Pri tem povedarja, da je Rusija spremila svoj nastop napram Kitaju, dočim se MacArthur zabava z nazadnjaki na Japonskem in na Filipinah...

Slov. Bratsko Podporno Samostojno Društvo "Moxham" v JOHNSTOWN, PA. Vstanovljeno 1916 SPREJEMA NOVE ČLANE moške in ženske od 18. do 45 let starosti, ki hivajo v Johnstownu in okolici 10 milj.

Mesečna \$1.—: Bolnišnica Podporno \$7.— na teden in \$200. posmrtnine. — Za operacije in amputacije se plača posebno odiskodno.

ROJAKI POSLUŽITE SE PRILIKE IN PRISTOPITE za pojasmila Vam je na poslužbo tajnik.

TEKOM 28-LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo: \$27,300.00 Bolnišnica podporno in operacijskih odiskodnin, in posmrtnine \$4,800.00, ter ima v bankah gotovine \$21,647.86.

DRUŠTVENI ODBOR ZA L. 1945 Predsednik: FRANK TOMSHE Podpreds.: JOHN LANGERHOLC Tajnik: FRANK ZUPAN Pod-tajnik: JOHN NAHTIGAL Naslov: 546 Forest Avenue Johnstown, Pa.

Blagajnik: ANTON TOMAN Pod-blagajnik: LOUIS OMER Nadzorovalni odbor: FRANK KLUJOVŠEK, ml. JOSEPH GLAVAČ, ml.

Redne seje: vsako četrto nedeljo v Slovenskem Delavskem Domu na Moxham.

\$2.25
11 FUNTOV KAVE
\$6.25
1 PAKET

\$7.25
4 FUNTE KAVE
2 kane evaporiranega mleka: 1 kana Tuna ribe: 1 komad čokolade: 1 boks bologna; 2 kane Anchovies: 2 paketa spageti: 2 paketa nudlov: 1 kana consomme.

\$4.25
4-paket spageti po ½ funta: 2 skatljici riže: 2 skatljici riže: 2 kanti paradižne omake: 2 paketa sopa powder.

\$5.90
2 funta makanor: 2 funti evaporiranega mleka: 1 funt riže: 16 čajnih zarvitkov (tea-balls); 2 bakse anchovies: 1 paket 5. billion cubov: 2 komada čokolade: 1 kos mleka za umivanje.

MI držimo vaše sezname — Zajamčena dostavna potrdila

MAZZOLI COFFEE 236 AVENUE U BROOKLYN, N. Y. — ESP 2-7842

ta kave: 1 funt sladkega coca: 1 navadni zarvitki coca: 1 kanta evaporiranega mleka: 1 funt riže: 16 čajnih zarvitkov (tea-balls); 2 bakse anchovies: 1 paket 5. billion cubov: 2 komada čokolade: 1 kos mleka za umivanje.

VSI POŠILJATVENI STROŠKI PLAĆANI

MAZZOLI COFFEE 236 AVENUE U BROOKLYN, N. Y. — ESP 2-7842

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

LOVSKA SEZONA V KANADI

Obilo lovcev in obilo divjačine: vsakovrstni medvedje in tudi grizzly-medvedje, jeleni, srne, fazani in — kobilice; za zajce se le malokdo zmeni.

OTTAWA, 20. novembra. — V vseh provincijah prostrane in redko naseljene Kanade, so lovci izredno zaposleni in divjačina je v velikih skrbih, ter se seli daleč od cest in naselbin v notranjost gozdov, kamor je znajo slediti le lovci po poklicu, dočim takozvani nedeljski loveci ostajajo vedno le v bližini cest in železniških prog, ker prav dobro vejo, da bi se v notranjosti gozdov prav gotovo izgubili in da bi jih v tem slučaju dokaj zeblo. V Kanadi se je namreč poleg lovske sezone — pričela tudi zima, in prenočevanje v gozdovih je za mestne lovece dokaj neprijetno.

JASPER, Alberta, 20. novembra. — Te dni so prišli v Alberto trije loveci iz države Tennessee v Zjednjene državah. Ti ljudje so prav dobro videle, kako živali žele postreljati in to se jim je tudi posrečilo v gozdovih kraj takozvanega Jasper Nat. Parka. Ti loveci, ki so prišli v Alberto iz mesta Bristol, Tenn., in najeli lovskega vodjo Roy Hargreaves iz Mount Robson, B. C., ki jih je povedel daleč v pragozd, kjer jih je pravilno razpostavil, tako, da se jim je posrečilo ustreliti baš ono divjačino, o kateri so sanjali vse poletje. Ustrelili so namreč kar dva velikanska grizzly-medveda, štiri divje karibu-vole in tri pogorske koze; vrhu tega so ustrelili tudi eno pogorsko ovo in večje število takozvanih mulskih jelenov. Te živali so potem kar tri dni vozili iz gozda do ceste in sicer na saneh, kateri so zgratili po indijanskem načinu v gozdu. Ta lov označujejo vsi kanadski loveci kot največjo lovsko srečo sedanje lovske sezone.

Slovenci v Kanadi

BRITISH COLUMBIA

VABILO NA LETNO SEJO

Vancouver, B. C. — Ker vidi, da mi bo potekla narodna drugi mesec za list Glas Naroda, vam pošljem \$7.00 M. O. za celo leto 1946, kajti list je zelo zanimiv in zato ne morebiti brez njega, posebno sedaj, ko so začela prihajati pisma iz starega kraja. Res so žalostna ali boljše, nego nič. Jaz sem pustil enega brata in eno sestro v starem kraju, pa niti sluga ne duha o njih. Jaz sem pisal obema, ali niti odgovora. Brat je živel na Dolenjskem, občina Škocjan, pošta Tržiče-Telče pri Mokronogu. Prosim drage rojake, ako kdo ve kaj se je z ljudmi zgodilo od tam doma, naj dajo v Glas Naroda ali mi naj osebno pišej na moj spodnji naslov zakar se vam že vnaprej zahvalim. Sestra je bila pa v Trbovljah, piše se Ana Blažič. Tudi od nje nisem še nič pisma dobil. — Pozdravim vse rojake širom Kanade in U. S. A. in jim želim veselle Božične praznike in srečno novo leto 1946. Tebi Glas Naroda pa obično ročnikov in mnogo uspeha.

Frank Anzelc, tajnik.

Rojake prosimo, ko pošljete za narodino, tako je vam le priročno da se poslušujejo — UNITED STATES zbirka
CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

DORIS DOREE, zvezdnica Metropolitan Opery, bo-jutri zvečer, 22. novembra, in v petek popoldne, 23. novembra, nastopila z Philharmonic Symphony Society v Carnegie Hallu, 7. avenue in 57. ulica v New Yorku. — Gospodinja Doree, sopranistinja, bo dela Wagnerjeve skladbe.

BORBA PARTIZANOV V JUGOSLAVIJI

Zbral in priredil: RADKO POLIĆ.

(Kako so partizani delovali za nemško fronto, je pojasnjeno v knjizi pod gorenjim imenom. — Op. ured.)

Nadaljevanje . . .

NOVA POSTAJA ZA LETALCE V NOVI SCOTIJI

Waterville, N. S., 20. novembra. — V kratkem bodo tukaj dogovorili in izročili promet novo letališče in veliko postajo za avtomobile. Tozadovno proučijo za dovoljenje prometa tege podjetja, bodo oblasti v kratkem izdala. Podjetniki, ki grade imenovano letalsko in avtomobilsko postajo, so istočasno zaprosili provincialne oblasti, da jim dovolijo zgraditi še 25 nadaljnjih letališč v provinciji Nova Scotia.

LUKE, KATERE SO ZGRADILI AMERICANI, SO PO STALE KANADSKE

Prince Rupert, B. C., 20. novembra. — Vse naprave v tukajšnji luki in v bližnjih krajinah, katere so zgradili Američani, so slednji po naloku ameriške vlade izročili za vedno kanadskim oblastim in sicer vsled sklepa ameriške in kanadske vlade. Bodo li Zjednjene države doble kakovino odkupnino, dosedaj še ni znano, toda najbrže ne bodo ničesar, ker to spada v področje znane pogodbe lend-lease.

POMANJKANJE LESA ZA KURJAVO

East Florenceville, N. B., 19. novembra. — Radi pomanjkanja lesa za kurjavo namenita tukajšnje mesto začasno zapreti vse šole in cerkev. Pomanjkanje lesa je nastalo radi tega, ker trgovci z lesom za kurjavo vozijo svoj les preko meje v Zjednjene države, kjer dobe zanj izdatno več denarja, kakor v provinciji New Brunswick, kjer je vlada dolgočila skrajnost cene tovrstne mu lesu.

POMANJKANJE DELAVEV

Kirkland Lake, Ont., 20. novembra. — Tekom zadnjih treh mesecov je v tukajšnjem mestu dobio 220 bivših vojakov delo. V tukajšnjih in okoličnih rudnikih vlada še vedno znatno pomanjkanje delavev in tudi podjetništvo, ki se bavi z vnočevanjem bližnjih gozdov, se pritožuje radi pomanjkanja dvarjev, dasiravno slednji dobjavo dobre plače.

Miner Leon

Leon si je pogladil bujne črne lase in vzel štiri mine ter vse drugo kar miner potrebuje. Stisnil je še enkrat roko tovarišu komandantu in že je izginil v noči. Z naglimi koraki se je ko srna spuščal po bregu nizvod. Spodaj je šumela Sava.

Ustavljal se je, napeto prisluhnih in z očmi prediral temo. Vse je bilo tiho in mirno, le tam v daljavi nekje je stopihal vlak. Pripravil je puško na strel in spet napravil nekaj korakov. Tako je kmalu prišel skoraj tik do proge. Zopet se je ustavljal. Njegova vajena ušesa so ujela rahel šum, ki je prihajal po progi. Zdeleno se mu je celo, da vidi neke postavite. Naglo je počenil za bližnji grm in se skril. Postavite na progi so se ustavile in si prizgale cigarete. Nemška patrolo, ki pregleduje progo pred prihodom vlaka. Razločno je čul gorovjenje. Patrolo se je nekaj časa motala, nato pa zginila za ovinkom.

Tedaj se je Leon dvignil. Bil je že skrajni čas, vlak mora kmalu prijeti, zaseda je že dolgo na svojih mestih. Se nekaj skokov in je že na progi. Naglo pripravil mine, vzame vžigalnik, si ovije vrvico okoli roke in leže v bližnji jarek. Iza ovinka se prihaja vlak, dve bledi luči scetita v temo. Tik pred vlakom je treba potegniti vrvico, potem se vlak iztiri in zdrije v Savo.

Trenutki so dolgi kot večnost. Ali bo akcija uspel? — Vlak prihaja vedno bliže in bliže. Tik pred lokomotivo Leon potegne za vrvico, toda... Vrvica se pretrga, ker se je zadrgnila okrog nekega kamna. Mine niso eksplodirale! Še nekaj trenutkov in dolgi vozovi izginejo v temi. Le še šop izkazil isker se vleče za odjajajočim vlakom.

Tedaj se Leon razočaran dvigne. Pobere mine in se že hoče vrneti k zasedi. Toda vseeno ga še nekaj zadrži na progi. Tam nekje spet prihaja šum. Nov, nenajavljen vlak? Kaj to pomeni? Tedaj se mu nenadoma posveti: kak važen vojaški transport! Zato je tudi šla patrolo in pred njim potniški vlak.

Leon se naglo vrne, namesti zvona dve mine, dve si še prihrani, postavi vžigalnik in prizga vžigalno vrvico. Spet topotanje koles. To pot mora uspeti, mora. Leon si grize prste od napetega pričakanja in s skrbjo opazuje drobni plamen, ki se naglo bliža vžigalniku. Lokomotiva je že tu. Plamenček že dogoreva tik vžigalnika. Toda stroj zdrije že zmine, tender zdrvi za njim. Leon je skoraj ves iz sebe. Pa se vendar ne bo ponovila ista smola? Sledila sta 2 oklop na vagona — zdaj, zdaj mora slediti eksplozija. Toda nič. Tudi oklopna vagona sta že zdrevla mimo, potem zavozili velik pulman. Skoro že tudi preide nevarno mesto, a tedaj nenadoma sledi strahovit pok. Dva vagona, polna nemških oficirjev s kompletnim nemškim štabom, zletita v zrak. Železje, les, vse leti po zraku. Tračnice so uničene. Iz ruševin se slišijo stoki in kliči ranjenec. Med frici nastane strahovita zmeda, prikljanjanje, kričanje in beganje na vse strani. V to zmedo se usuje toča svinčenik in partizanskih strojnic in pušk, pridružijo se jim mine, ki začno zasipavati ves prostor.

Leon leži v jarku, kroglo mu šviga komaj pedenj nad glavo in sejejo smrt med zmedene švabe. Malo kdo se znaj-

de. Lokomotiva z oklopnim vagonoma se medtem vrne. Edino to posadka se je že nekako snašla. Začne se silovit dvoboje med nemškimi in partizanskimi minometi.

Leon je ves iz sebe. Plane ko ris in se povzpne na lokomotivo. Sam ne ve, kaj se dogaja z njim. Naglo zatakne mino za cilinder, prizga vrvico in spretno odskoči. Sedaj je na drugi strani proge, kjer je kolikor toliko zaščiten pred kroglama, ki živijoči od vseh strani. Stroj hrope in hrope. Tedaj nov pok med številnimi eksplozijami. Iz razbitega kotla brizga vrela voda. Lokomotiva je smrtno zadeta.

Svabi vpijejo, nihče ne ve točno, kaj se dogaja. Med njimi zavrla prav smrtni strah. Začno laziti kar skozi okna in marsikdo se znajde v Savi. — Svabi, ki skačejo skozi okna na Leonovo stran, pa padajo pod njegovo puško. Frici so tako zmedeni, da niti ne vedo od kod strelji padajo, a Leon se zaveda samo ene dolžnosti: prekletim sovražnikom našega naroda — smrt!

(Dušan Biber)

Most nesemo k pogrebu

Izidor je vzel daljnogled ter dolgo zrli na železno cesto, po kateri je počasi vozil vlak. "Le piskaj, kar boste popravili, bomo mi zopet podrlj". Je dejal in odlöžil daljnogled.

"Fantje, Svabi poskušajo obnoviti promet, popravili so že skoro most pri Lazah. Te račune jim bomo prekrižali. Pripravite se ob sedmih zvečer na akcijo". Par minut za tem so minerji že polnili vreče z eksplozivom, rezali zažigalne vrvice ter iz dolgih palčic plasti gnetli okrogle kepe. Izidr je skrbno preskušal detonatorje.

Ura je bila sedem. Minerji so si naprili teške vreče. Pet jih je krenilo proti Lazam, štirji pa so dvignili na rame pet in sedemdeset kilogramov teško mino, pripravljeno v dveh zaboljih, ki sta bila pritrjena na dva močna kola. — Previdno so nosili teško in nerodno mino po blatni poti, ki se je strmo spuščala k Savi. "Most nesemo k pogrebu", je dejal zadovoljno miner Pu-trih.

Prišlo so k obokanemu železniškemu mostu. "Fantje zdaj pa le na delo!" je dejal Izidor in malo dvomljivo, pogledal na visoki most. "Ho-ruk!" Eukrat, dvakrat, toda zaman. Motila jih je tema in s spolzki poti je spodrselaval kol. Iz bližnjega Poganjka je posvetila sovražna raketa. Najbrže so jih zaslutili. Svetloba pa jim je prav prišla iz izkristili so jo. "Ho-ruk!" še tretjič in v zelikim trudom je mina obstala od debelem obo-

ku. Lokomotiva je že tu. Plamenček že dogoreva tik vžigalnika. Toda stroj zdrije že zmine, tender zdrvi za njim. Leon je skoraj ves iz sebe. Pa se vendar ne bo ponovila ista smola? Sledila sta 2 oklop na vagona — zdaj, zdaj mora slediti eksplozija. Toda nič. Tudi oklopna vagona sta že zdrevla mimo, potem zavozili velik pulman. Skoro že tudi preide nevarno mesto, a tedaj nenadoma sledi strahovit pok. Dva vagona, polna nemških oficirjev s kompletnim nemškim štabom, zletita v zrak. Železje, les, vse leti po zraku. Tračnice so uničene. Iz ruševin se slišijo stoki in kliči ranjenec. Med frici nastane strahovita zmeda, prikljanjanje, kričanje in beganje na vse strani. V to zmedo se usuje toča svinčenik in partizanskih strojnic in pušk, pridružijo se jim mine, ki začno zasipavati ves prostor.

Dva udarca sta padla na tračnice znamenje za skupni

uzig. "Vendar", je Izidor skoraj zavpil od nestrpnega prizgovanja in prizgal hitro gorečo vrvico. Iskre, ki so jemale vid, so padale daleč na okrog. Minerji so stekli za bližnji zaklon. Iz postojanke so švigate rakete druga za drugo. So mar opazili? V hipu se močno posveti in takož za tem prekine nočno tišino močna eksplozija. Kamni in tračnice pošastno tulijo nad glavami minerjev. 75 kilogramov ekra-

zita in nekaj kilogramov plastika je temeljito opravilo svoje delo. Obokani most se je popolnoma zrušil. Se dve detonaciji na progi in skrivnostna tišina je zopet zavladala po dolini.

Minerji so skočili iz zaklona, nizko sklojeni so stekli po travniku in hvaležni so bili sovražnim raketam, ki so jim razsvetljavale pot. Še nekaj minut in bili so v gozdu, v kraljevstvu partizan.

(Saso Černe)

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

HEMSTITCHERS

EXPERIENCED

GOOD PAY: STEADY JOB

5 DAY WEEK — 35 HOURS

KUHN & ENGLER

25 WEST 36th ST. N. Y. C.

(226—227)

CROCHET BEADERS

IZURJENE ZA FINO DELO

NAJBOLJŠA PLAČA

Stalo delo za zmožno dekleto

Prijete delavke razmere.

M. K. Creative Embroidery Co.

270 West 39th St. N. Y. C.

(226—227)

GIRL WANTED for LIGHT FACTORY WORK

Good pay: permanent work plus

10 hours overtime per week. — Pleasant working conditions. —

Must speak English

MODERN GLASS PRODUCTS

460 West Broadway N. Y. C.

(226—227)

(226—227)

O P E R A T O R S

Wanted on SINGER MACHINES

Also OPERATORS FOR DOUBLE NEEDLE OFF THE ARM

Must be experienced — Pleasant

working conditions: 5 day week.

Apply: QUEEN MARY TOGS

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

Ne, še vedno jo ljubim, — Bog ve to! Tedaj, tedaj sem ostavil Astleja in šel domov; silno sem trpel in si dajal ukor. Toda . . . toda, tedaj se mi je pripetilo nekaj silno čudne ga in neumnega.

Hitel sem h generalu, ko so se nedaleč od nje govega stanovanja naenkrat odprla vrata in nekdo me je poklical. Bila je to mme vuelve Cominges in poklicala me je po narocišu mille Blanche. Stopil sem v njeno stanovanje.

Bilo je majhno, dve sobi. Iz spalnice se je razgladal k nam sneh in krik mille Blanche. Pravkar je vstajala.

"A, c'est lui! Viens donc, bete! Je-lí res, que tu as gagné une montagne d'or et d'argent? J'aimerais mieux l'or!" (A, on je: Pridi vendar, tepeč! Je-lí res, da si dobil goro zlata in srebra. Imela bom rajše zlato.)

"Da, dobil sem," sem odgovoril s smehom. "Koliko?"

"Stotisoč forintov."

"Bibi, kako si neumen! . . . Napravila bova furterje, kajne!" je rekla v francosčini.

Stopil sem v spalnico. Valjala se je pod barzamasto odejo rožnate barve; izpod odeje so se kazala rjavkasta, zdrava čudovito-lepa ramena, ramena, ki jih je možno videti samo v sanjah, ki so bila jedva pokrita z batistno, z najlepšimi čipkami obrobljeno srajco, kar je čudovito prislojalo njeni temni koži.

"Dragi moj, imaš kaj srca?" je zaklicala in se zasmajala, ko me je ugledala. Smejala se je znirom veselo in včasih celo od srca.

"Tout autre . . ." sem začel parafrazujoč Corneille-a.

(Corneille, — francoski pesnik.)

"Torej vidiš, vois-tu?" je nenadno zaklepala. "Najprej mi poišči nogavice in mi pomizi, da se obujem, a potem, si tu n'est pas trop bete, je te prende a Paris." (Če nisi preveč neumen, te vzamem v Paris.) Vedi, da tako odpotujem!"

"Takoj!"

"Čez pol ure."

In res je bilo vse pripravljeno. Vsi kovčegi in druge reči so bili pripravljeni. Kavo so že delovali popili.

"Eh dobro, hočeš, videl boš Pariz. Povej, kaj je to: učitelj. Ti si bil zelo neumen, ko si bil učitelj. — Kje pa so moje nogavice? Obuvaj me, no!"

In res je stegnila izpod odeje prelestno, rjavkasto, majhno nožico brez vsake napake, kakoršne imajo navadno vse nožice, ki izgledajo tako majhne v čeveljčkih. Zasmajal sem se in ji začel obnavati svilenog nogavico. Mille Blanche pa je med tem sedela na postelji in ščebetal:

"Eh bien, que feras — tu, si je te prends avec! Prvi pogoj: je veux cinquante mille francs. (Eh dobro, kaj boš naredil, če te vzamem se seboj. Prvi pogoj: hočem petdesetisoč frankov. Daš mi jih v Frankfurtu. In počnem ti zvezde pri belem dnevu. Videl bo také ženke, kakoršnih še svoj živi dan nisi videl. Poslušaj . . .)"

"Čakaj! Če dam tebi petdesetisoč frankov, kaj pa potem ostane meni?"

"Et cinquante cent mille francs, si pozabil; vrhu tega pa sem pri volji stanovati pri tebi mesec dva — que saisje! Seveda zapravita dva meseca teh stopetdesetisoč frankov. Vič, je suis bonne enfant in ti že naprej povem, mais tu verras des étoiles." (In 150,000

NOV GROB V PENNI

Central City, Pa. — Dne 30. oktobra je po dolgi bolezni umrl Evgen Mikuš, star 62 let in samski. Domu je bil iz Ljubljane in v Ameriki 40 let. Sorodnikov tukaj ne zarušča.

Smrt rojaka v Warrenu, O.

Warren, O. — V nedeljo je po dolgi bolezni umrl Evgen Mikuš, star 62 let in samski. Domu je bil iz Ljubljane in v Ameriki 40 let. Sorodnikov tukaj ne zarušča.

SLOVENSKA VDOVA

ZELI PRODATI SVOJO 12 akrov FARMU. Dobri hiša 9 sob. Skoraj nov hiša. Stroj za molsti, hladilnik za mleko, in drugi stroji. Potem tudi izvrsten par konj. — Elektrika v hiši in hlevu. Res dobra farma z katero se lahko napravi denar. Bi prodala z ali brez živine. Za nadaljnja posamična plačila na: MRS. FRANCES STRAUSS, R. D. 2, ADDISON, N. Y.

47-LETNO PREIZKUŠNJO

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE IN POL DOLARJEV V PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA, VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA . . . ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI, NESREČI ALI SMRTI.

Naslov: AMERICAN FRATERNAL UNION
A. F. U. BUILDING
ELY, MINNESOTA

Iz Slovenije

"Poskrbimo, da bodo naše tovarne dobile čimprej surovine!"

Ljubljana, 31. avg. 1945. bo sedaj pokrenilo državno podjetje za promet z odpadki, kakor hitro bodo prišli od povsoč točni spiski teh zbirališč. Po spiskih bo to podjetje lahko tudi točno in načrtno porazdelilo prometna sredstva, ki jih ima na razpolago.

Najbolj pa je čutiti prav to napako, da se organizacije niso niti najmanj povezale, da bi akcija lahko postala res vsemadrona. Mladina ni stopila v stik z ženami, sindikati niso pokrenili dovolj, da bi tudi v njihovi organizaciji stvar res zaživila, sploh pa se sedaj ne veče so bili po okrajih in okrožjih res organizirani inicijativni odbori za to akcijo, v katerih bi morali biti vsi zastopniki množičnih organizacij in vojske.

Izkazuje iz te akcije, ki naj se še kar nadaljuje, pa nam bodo služile za boljše delo v bodočnosti.

Sedaj je razpisana posebna akcija za zbiranje stekla po vsej državi. Bliža se zima, nevesto domov po Jugoslaviji pa je brez oken. Rešitev tega problema bomo najbolj podprtli z močnim sodelovanjem v tej akciji. Mi bomo pa zraven tega vključili še nadaljevanje zbiranja železa, starih krp, gujmija, papirja, usnja itd.

Uspeh pa si bomo zagotovili samo s tem, če bomo delali še bolj načrtno in s sodelovanjem vseh razpoložljivih sil.

Ker gre pri tem za dvig naše industrije in našega prometa, ker gre za boljšanje življenja vseh ljudi, ker gre za gospodarsko pomoč ostalim narodom Jugoslavije in ker je čisti dobitek namenjen našim nepreskrbljenim otrokom, zato naj postane ta akcija res vsemadrona. — S. Potocnik. ("Mladina")

HELP WANTED (MALE)

HELP WANTED ::
MOŠKO DELO

METAL POLISHER
Experienced on Brass
Steady Work — Good Pay
BUGLECRAFT INC.
51 SEIGEL ST.
BROOKLYN, N. Y. — EV 4-0757
(226—227)

UPHOLSTERER
Must be experienced on
Fine New Custom Work
Also on REPAIRS
Good wages; steady. — Apply:
WEBSTER UPHOLSTERY
518 E. 240th ST., near Webster
& McLean Ave., BRONX
FA 4-9642
(226—227)

M RAMOR
REZALCI IN POLIRJI
STROJNI DELAVCI
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
596 FLUSHING AVE., near Marey
Ave., BROOKLYN
Phone EVERgreen 8-1431
(225—226)

SPRAYER
All around man for LACQUER
WORK — ALSO HELPERS
Boro Spray Co.
629 Parkside Ave., Brooklyn
(225—227)

UPHOLSTERER
EXPERIENCED
STEADY WORK GOOD PAY
2624 JEROME AVE.
BRONX, N. Y.
RA 9-2072
(225—227)

Polisher & Cabinetmaker
Retail Furniture Store
Good Pay Steady Job
GEORGE J. SCHWARTZ
1277 MYRTLE AVE.
Brooklyn, N. Y.
(224—230)

CABINET MAKERS A-1
ON
STORE FIXTURES & BARS
EXCELLENT SALARY
COCO CONSTRUCTION
GL 2-4500
(222—228)

MEN
WILLING TO LEARN
BUFFING OF ALUMINUM
Excellent Opportunity
Apply: 782 CAULDWELL AVE.,
BRONX
(224—230)

HELP WANTED — (MALE)

HELP